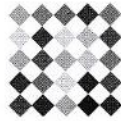

أصول دست چپ در ویلن

روجر و ریچی

ترجمه و توضیحات
محسن کاظمیان

کارگاه
موسیقی

تهران، خیابان حقوقی، شماره ۴۲
طبقه‌ی همکف، کدپستی: ۱۶۱۱۹
تلفن: ۷۷۶۰۱۰۲۰

اصول دست چپ در ویلن

روجرو ریچی

ترجمه و توضیحات
محسن کاظمیان

گرافیک	سارا موسوی
مقاله‌ی متن و ویرایش	لیلا رسولی
چاپ اول	۱۴۰۰
تعداد	۵۰۰ جلد
لیتوگرافی	باران
چاپ و صحافی	معرفت

© حق چاپ محفوظ است.

شابم: ۱-۸۶-۸۰۲۶۲۸-۸۰-۰۰-۹۷۹ ISMN: 979-0-802628-86-1

فهرست

۱. آکوردها ۹
- گام با صدای همراه ۹
- تفکر آکوردی: گسترش دست چپ ۲۴
- دوبلنت ها ۲۹
۲. تعویض پوزیسیون ۳۵
- تعویض پوزیسیون پایه ای ۳۵
- خزنده ۴۴
- محوری ۴۵
۳. انگشت گذاری ۴۵
۴. پیتزیکاتوی دست چپ ۵۱
۵. زیرچانه ای و دیگر مسائل: حرف آخر ۶۰

آکوردها

مدت‌هاست که تمرین آکورد برای بهبود دست‌های چپ و انگشتان ضعیف، و همچنین برای اصلاح حالت دست، روشی پذیرفته شده است. اما تمرین آکوردها برای هدف دیگری نیز بکار می‌رود؛ این تمرین گوش را هم بیشتر درگیر می‌کند. این تأثیر مثبت از آکوردها به راحتی در نوازندگان خوب کوارتت‌های زهی قابل ملاحظه است. آنها عموماً کوک خوبی دارند؛ زیرا برای اینکه بتوانند کوک بنوازند، دائماً مجبور به تنظیم با یکدیگر می‌شوند.

تمرین تک‌نت فایده‌ی محدودی برای تشخیص صحت کوک نت دارد، چراکه این نوع تمرین کوک^۱ ثابت و مشخصی ندارد که از آن محاسبه شود. بنابراین ممکن است یک ویلنیست برای سال‌ها گام‌های تک‌نت را تمرین کرده باشد، اما حقیقتاً هرگز به گوش دقیق نرسیده باشد. اگر هیچ نقطه‌ی مرجع صدایی^۲ وجود نداشته باشد، ممکن است یک گام در «لا ماژور» شروع شود و به یک «سی بمل» و یا «لا بمل» ختم شود. نوازنده فقط کافی است کاپریس‌های پاگانینی را بررسی کند، تا دریابد که دید او آکوردی بوده است؛ روشی که احتمالاً متأثر از گیتار است. سیستم گام به صورت تک‌نت ناکارآمد است؛ چراکه در آن، هیچ راهی برای چک کردن صحت کوک از یک نت تا نت دیگر وجود ندارد. بنابراین کوک صحیح نت‌ها، باید براساس روابط آکوردی^۳ انتخاب شود.

این مرحله‌ی پرورش گوش معمولاً از طرف هنرجویان نادیده گرفته می‌شود؛ از این رو نقطه‌ی آغازین این کتاب است. ایجاد کوک صحیح از طریق ساختن یک آکورد (دوئل نت) جایست که ساختن یک تکنیک قدرتمند دست چپ حقیقتاً آغاز می‌شود.

گام با صدای همراه^۴

برای حفظ تواناییه‌ی حین تمرین گام‌ها، باید یک صدای همراه به صورت تولید دوئل نت، برای محافظت در برابر خطای کوک استفاده شود. نمونه‌ی گامی که در زیر آمده است این روش را نشان می‌دهد.

مثال ۱

این یک گام شل ماژور با صداهای همراه به صورت سیم دست‌باز است. مسلماً سیم‌های دست‌باز باید کوک باشند^۵. این شیوه بی‌اندازه مهم است و باید بخشی جدائی‌ناپذیر از تمرین روزانه‌ی گام‌ها و قطعات باشد.

۱. Pitch: کوک نت. اگرچه این مفهوم به‌وسیله‌ی فرکانس اندازه‌گیری می‌شود، اما یک ویژگی فیزیکی ثابت نیست، بلکه مفهومی روانی متأثر از احساسات شخصی و درک درونی نوازنده است. بنابراین نسبی است.

۲. Tonal reference

۳. Chordal-key

۴. Drone: صدای آرام، یکنواخت و پیوسته

۵. برای کوک کردن ویلن، پیشنهاد می‌شود که سیم‌های بم‌تر را اندکی زیرتر کوک کنید. چرا که در غیر این صورت، اگر سیم‌ها اندکی پایین‌تر از کوک صحیح، کوک شوند، نوازنده هنگام نواختن پاساژی با دینامیک دوئل‌فورته و یا پیتریکاتو، کوک خود را باز هم بیشتر پایین می‌آورد. هنرجویانی که کوک سیم‌های استیل (steel) خود را با بیج‌های تنظیم‌کننده (تاندورها) انجام می‌دهند، عموماً بسیار بهتر از استفاده‌ی تنها از گوشی‌های ویولن، کوک می‌کنند؛ چراکه فقط استفاده از گوشی‌ها سیم‌ها را صرفاً به‌طور تقریبی کوک می‌کند. بسیار می‌بینم در بین نوازندگان که وقتی تنها با استفاده از گوشی‌ها، سیم‌های سوّم و چهارم را کوک می‌کنند، کوک آن سیم‌ها کمی بم‌تر است. دلیل این است که ابتدا سیم‌ها را پایین‌تر از کوک صحیح می‌آورند و پس از آن کوک را برمی‌گردانند (معمولاً نوازندگانی که با گوشی کوک می‌کنند، اول گوشی را کمی شل کرده (که به این ترتیب کوک پایین می‌آید) و سپس سفت می‌کنند و سیم را به کوک می‌رسانند). در نتیجه کوک صرفاً به‌طور تقریبی صحیح است و میل به سمت بم‌تر بودن دارد. برای اثبات صحبت من، ویولن را با نت «لا» در پیانو، کوک کنید. تا زمانی که شما سیم چهارم را براساس نت «لا» در پیانو کوک کنید، همیشه از نت «سل» در پیانو بم‌تر است. بنابراین اگر آغاز کنسرتوی شل مینور از بروخ را بنوازید، با یک سیم سل کم، شروع کرده‌اید. راه صحیح برای کوک کردن این گونه است که ابتدا بالاتر از کوک صحیح کوک کنید. حال زمانی که کوک تقریباً درست است اما کمی به سمت بالا تمایل دارد، باید سیم را بکشید. بدین طریق سیم کوک خواهد بود، چراکه شما آن را به سمت پایین کشیده‌اید (کم کرده‌اید). در آخر، کسانی که تنها از گوشی‌ها برای کوک کردن ویلن استفاده می‌کنند، مهم است که سازنده‌ی ویولن شما به‌گونه‌ای گوشی‌ها را تنظیم کند که آن‌ها به نرمی بچرخند و ناگهانی نبرند. (روجر ورجی)

مثال‌های زیر در گام سُلمِ ماژور، روش‌های مختلفی را نشان می‌دهد که در آنها صدای همراهی که با سیم دست باز تولید می‌شود می‌تواند در تمرین‌های گام و آرپژ اعمال شود.

مثال ۲

گام دیاتونیک

مثال ۳

گام کروماتیک

مثال ۴

گام کروماتیک به عبارتی دیگر

مثال ۵

آرپژ

مثال ۶

آرپژ به عبارتی دیگر

IV

مثال ۷

مثال ۸

مثال ۹

IV

مثال ۱۰

IV

مثال ۱۱

مثال ۱۲

ریچی یکی از بزرگترین نوازندگان ویلن در سده‌ی اخیر، کسی که به خاطر تخصص و تبحر در اجرای آثار پاگانینی معروف بوده و هست در این کتاب سعی دارد به نوازندگان و هنرجویان ویلن در سطوح بالا برای حل مشکلات تکنیکی دست‌چپ، با تأکید زیاد بر دقتِ کوک و به دور از زیاده‌گویی تمرین و راهکار ارائه دهد. اطمینان دارم که در این راه موفق بوده است.

ابراهیم لطفی

کارگاه
موسیقی

